

держави, знижує вартості послуг та вироблених товарів та призводить до зниження показників обсягу економіки в економічних оцінках успішності функціонування та розвитку держави. Зовнішні умови функціонування ринку праці.

Аналіз функціонування світових ринків праці вимагає багатовимірного підходу, щоб спробувати охопити весь спектр визначення ступеня реалізації глобальної концепції гідної праці та виявлення дефіциту праці. Програма гідної праці стосується не лише доступу до можливостей працевлаштування; вона також вимагає, щоб трудові відносини забезпечували адекватну мінімальну заробітну плату та гарантували права на роботу та доступ до соціального захисту. Тим не менш, такі умови не виконуються для значної частини робітників у всьому світі. Тому, окрім загальних показників зайнятості та безробіття, важливо оцінювати глобальні виклики, що формуються, за трьома ключовими параметрами: 1) невідповідність пропозиції праці потребам працівників, що сигналізує про дисбаланс попиту на працю та вартість праці; 2) якість зайнятості та її здатність забезпечувати необхідний рівень доходу, безпеку на робочому місці та соціальний захист робітників та їх сімей; а також 3) рівність можливостей працівників, незалежно від відмінностей за статтю, віком та географічним розташуванням.

Перелік використаних джерел:

1. Костриця В. І., Бурлай Т. В. Дисбаланси і дивергенція у сфері зайнятості: підходи ЄС та України до їх подолання. *Ukr.socium*, 2020, 1(72). с. 98-100.

2. Офіційний сайт Світового Банку URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/33739/The-Impact-of-the-COVID-19-Pandemic-on-Education-Financing.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

3. Sajner T. (2020), The U.S. Labor Market During the Beginning of the Pandemic Recession. URL: <https://bfi.uchicago.edu/working-paper/2020-58/>

Боднар Світлана

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Зв'язок високотехнологічних винаходів створює кібер-фізичне оточення, що викликає всебічний перегляд способу роботи ресурсів і виробничих методів. Три основних впливи цифрових технологій на промисловий світ включають підвищення продуктивності та гнучкості, величезну реорганізацію ланцюга поставок і масове налаштування. Щоб досягти успіху в найближчому майбутньому, вкрай важливо, щоб цифрові індустрії організувалися, щоб

покращити досвід своїх клієнтів і оптимізувати результати бізнесу в різних середовищах, формуючи міцні, життєво важливі зв'язки між людьми, інфраструктурою та інформацією для безперебійного обміну. Цифровізація швидко виводить на ринок невеликі компанії і проектні команди та допомагає їм створювати нові продукти і вдало конкурувати з великим бізнесом. Така тенденція зміщує «центри інновацій» з великих компаній до стартапів (малих компаній). Цифрова трансформація створює нові унікальні системи та допомагає в появі процесів з новою ціннісною сутністю (таких як цифровий банкінг, Uber, Airbnb, тощо). Поява кіберсистем, кібермашин та кібервиробництва згідно з концепцією «Індустрія 4.0» характеризує процес трансформації у промисловості [1].

Трансформація лінійної моделі створення цінності до мережевої передбачає певний перехід: від використання власними ресурсами до алокації зовнішніми; від інтраконтролю якості внутрішніх бізнес-процесів до зовнішньої інтеркомунікації користувачів платформи; від орієнтації на споживчій цінності до орієнтації на загальній цінності цифрової екосистеми. Цифрова платформа за Дж. Паркером – це певний бізнес, що заснований на створенні певних цінностей через взаємодію зовнішніх виробників і споживачів [2].

Україна у 2020 році була кваліфікована 45-ю за рейтингом інноваційності економіки та другою серед країн із доходом нижче середнього. Уражаючи одні галузі, COVID-19 стимулює розвиток та фінансування інновацій в інших, особливо у сфері охорони здоров'я [3]. За оцінками експертів ГП, за рівнем інноваційності економіки Україна на 45 місці серед 131 країни і має позитивну динаміку приросту продуктивності праці. В Україні заходи, спрямовані на подолання умов коронавірусу, слугують акселератором цифрової трансформації економіки. В 2019 р. в Україні було створено Міністерство цифрової трансформації, основна мета якого – побудова цифрової держави. В основі концепції Міністерства – портал і мобільний додаток Дія, через який вже доступно десять цифрових документів (паспорт, водійські права, COVID-сертифікати та інші основні особисті документи). Дія – це фундамент цифрової екосистеми України, вона охоплює понад 13 мільйонів користувачів і надає доступ до 11 різних цифрових документів і 12 сервісів (через веб-портал «Дії» доступні 70 державних онлайн-сервісів для громадян і бізнесу). Україна стала першою державою у світі, яка прирівняла цифровий паспорт в статусі з традиційним паперовим аналогом для внутрішнього використання. Україна є однією з чотирьох європейських країн з повністю цифровими водійськими правами. Україна пропонує одну з найшвидших у світі послуг реєстрації бізнесу – для заповнення заявки потрібно лише десять хвилин, а для відкриття власного бізнесу – лічені секунди.

Пандемія створила певний вплив на діяльність компаній. Операційна модель компаній була переглянута з корекцією на кризу: динамічний фокус на цифровій трансформації, посилена організаційна еластичність, підвищені вимоги до постачальників, посилена кібербезпека. За результатами впливу кризи змінились поточні регуляторні вимоги та запроваджені нові вимоги для

окремих сфер діяльності. В цілому, в глобальній економіці відбулось зниження бізнес-активності та зростання частки проблемних боргів. Криза призвела до зміни структури ринку: ринкові угоди злиття і поглинання, обмежені можливості на ринку FinTech, обмежений доступ до капіталу середніх/малих банків та зниження рівня прибутковості.

Для активнішого та ефективнішого процесу мінімізації можливих ризиків від пандемії COVID-19, варто звернути увагу на інші перспективні технологічні напрями, які активно розвиваються за кордоном: геоінформаційні та навігаційні технології (просторові дані); технології фотоніки; технології хмарних обчислень; кібербіологічні системи (у тому числі нейротехнології); технології аутентифікації та ідентифікації (зокрема біометричні технології); суперкомп'ютерні та ґрід-технології. Новий сплеск прискороеного створення та виходу на ринок продуктів та послуг, як очікується, буде пов'язаний із комбінуванням в одному рішенні розробок різних технологічних напрямків. Наочна ілюстрація – динамічний розвиток систем на основі «цифрових двійників», що включають елементи Інтернету речей, технологій бездротового зв'язку, сенсорики та інших технологій. Щорічний приріст цього ринку з 2020 по 2026 р. становитиме близько 58% [4].

Перелік використаних джерел:

1. Національна стратегія Індустрії 4.0. 2019. URL: <http://www.ism.kiev.ua/images/strategy.pdf>.
2. Parker G., Van Alstyne M., Jiang X. Platform Ecosystems: How Developers Invert The Firm. *MIS Quarterly*. 2017. Vol. 41. No. 1. P. 255–266.
3. Dutta S., Lanvin B. Global Innovation Index. World Intellectual Property Organization. 14th Edition. 2021. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf.
4. Markets and Markets. Digital Twin Market by Technology, Type, Application, Industry and Geography – Global Forecast to 2026. 2020. URL: https://www.marketsandmarkets.com/Market-Reports/digital-twin-market-225269522.html?gclid=CjwKCAiAp4KCBhB6EiwAxRxbpGYufIQuV_pdY_F6-ygzIBcS74IahuSwUHEI7vWaNAKJZTqy- I2BAvRoCV4oQAvD_BwE.

Божжора Андріана

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ

Впродовж останніх десяти років відбувається цифрова трансформація економіки. Тобто, використання нових технологій для зміни ключових бізнес-процесів або вже існуючих послуг. Прогрес в інформаційно-комунікаційних та технологічних сферах має низку переваг для бізнесу: зниження витрат